

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/221/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216203
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118216203.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: M.T. F., N.. XX.XX.XXXX, A. B. F. XX, XXX XX B., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, pobočka pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov s takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 45040118525000 zo dňa 7.4.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.11.2018 domáhal určiť, že úver z úverovej zmluvy č. 4504011852 uzavretej medzi stranami sporu dňa 7.4.2015 je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Poukázal na eurokonformný výklad smernice 2008/48/ES ako aj na rozhodnutia všeobecných súdov.

2. K žalobe sa písomným podaním doručeným súdu 28.12.2018 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že v zmluve je presne označená splátka 96,70 eur, počet mesačných splátok 60, pričom termín splatnosti je do 15 dňa v poslednom mesiaci po poskytnutí úveru. Poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 z 9.11.2016. Uviedol, že pojem výška, počet a frekvencia splátok je stotožnený s pojmom výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uviedol, že zmluva spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

3. K vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním doručeným súdu 30.1.2019 vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že popiera tvrdenie žalovaného, že zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Dôvodil, že do 1.5.2018 podľa zákona č. 1296/2010 Z. z. bolo povinnosťou veriteľa splátky spotrebiteľského úveru rozčleniť na istinu, splátky úrokov a splátky poplatkov a úveru, pretože v opačnom prípade sa úver musel považovať za bezúročný a bez poplatkov.

4. K tomuto vyjadreniu žalobcu sa ešte písomným podaním doručeným súdu 11.6.2019 vyjadril žalovaný, ktorý poukázal na právoplatný rozsudok NS SRsp. Zn. 3 Cdo 56/2018 z 17.4.2019, z ktorého vyplýva, že zákon č. 129/2010 Z. z. je úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 82/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Opätovne zdôraznil, že zmluva spĺňa všetky náležitosti ako to predpokladá zákon. Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie prečítaním obsahu spisu konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 6 a nasl. je zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, na č. I. 15 a nasl. je vyjadrenie žalovaného, na č. I. 22 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného, na č. I. 45 je ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na dnešnom pojednávaní a na č. I. 46 je ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na dnešnom pojednávaní spolu s vyjadrením ako aj ďalším spisovým materiálom.

6. Dňa 13.6.2019 tunajší súd rozsudkom č. k. 16 Csp 221/2018-51 žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že pokiaľ ide o napadanú náležitosť zmluvy a to výšku, počet a termíny splátok istiny, tak podľa názoru súdu žiadnym spôsobom výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok, prípadne poplatky, že by mala byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Ak by zákonodarca mal túto snahu, nepochybne by sporné ustanovenie naformuloval tak, aby bolo z neho zjavné, že v zmluve musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úrokov a osobitne splátka poplatkov.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal včas odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil najmä tým, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v bode 27 v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít uviedol, že pokiaľ ide o napadnutú náležitosť zmluvy a to počet, výšku a termíny splátok istiny tak podľa názoru súdu žiadnym spôsobom z výkladu ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok prípadne poplatky. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej, alebo analogickej skutkovej situácie pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná. Zároveň poukázal na niekoľko rozhodnutí Krajských súdov v Prešove, Trenčíne, Košiciach, Žiline, Nitre a Bratislave. Predmetné judikáty všeobecných súdov teda nie sú a nemôžu byť prekonané ani uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018. Navrhol, aby odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok zmenil a rozhodol, že určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 07.04.2015 uzavretá medzi účastníkmi je bezúročná a bezpoplatkov a zároveň aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v 100% výške.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 3 Co 112/2019 zo dňa 22.10.2019 zrušil vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že súd prvej inštancie bez ďalšieho konštatoval, že zmluva obsahovala všetky relevantné náležitosti a úroková sadzba vo výške 9,73% ročne nebola neprimeraná, či v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie svoj záver, že zmluva obsahovala všetky relevantné náležitosti riadne neodôvodnil, pričom ani neuviedol akým spôsobom predmetnú spotrebiteľskú zmluvu preskúmal resp. ktoré jej náležitosti podrobil súdnej kontrole a s akým výsledkom. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalobcovi boli poskytnuté dva typy úverov a to tzv. „hotovostný úver“ a „revolvingový úver“. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie opätovne preskúmať ex offo v rámci súdnej kontroly povinné náležitosti oboch zmlúv o spotrebiteľských úveroch v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. Súd prvej inštancie po vrátení veci doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi od ostatného pojednávania konštatujú, že na č. I. 49 sa nachádza zápisnica o pojednávaní zo dňa 13.6.2019, na č. I. 51 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/221/2018-51 zo dňa 13.6.2019, na č. I. 55 a nasl. je odvolanie žalobcu, na č. I. 66 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 3Co/112/2019-66 zo dňa 22.10.2019, na č. I. 72 sa nachádza ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na dnešnom pojednávaní a súd oboznamuje aj ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní zo strany žalovaného a zistil tento skutkový stav:

10. Dňa 7.4.2015 bola uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom písomná Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, ktorou bol žalobcovi poskytnutý bezúčelový úver vo výške 4.500 eur (bod 27 a nasl. zmluvy). Výška mesačnej splátky bola dohodnutá na 96,70 eur, po dobu 60 mesiacov. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 9,73 % a odplata vo výške 10,12 %. V zmluve je uvedená aj RPMN vo výške 10,02 %, jej priemerná hodnota vo výške 16,16 % a celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 5.715 Eur.

11. V ten istý deň, na tej istej listine, bola uzavretá zmluva o úvere z karty - revolvingový úver, pričom dlžníkovi bol poskytnutý úverový rámec vo výške 500 eur, ročná úroková sadzba bola stanovená na 26,28 %/11,88, mesačná úroková sadzba 2,19 %/0,99 %, výška mesačnej splátky 4 % z dlžnej čiastky (min. 12 eur), RPMN 38,81 %, odplata 30,19 %, priemerná hodnota RPMN 24,97 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 590,73 eura termín splatnosti splátok 20.deň v mesiaci.

12. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

13. Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

14. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

16. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

20. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 52 ods. 1-4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

25. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 54 ods. 1-2 OZ Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

28. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu dospel k nasledujúcim záverom:

30. V spotrebiteľskom práve je dodávateľ bezpochyby vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať poctivo a v súlade s dobrými mravmi. K inštitútu dobrých mravov treba pristupovať ako k stáročia sa vyvíjajúcemu inštitútu, ktorý vo svojej bazálnej podstate však ostáva až na drobné výnimky plynúce z celkového spoločenského vývoja nemenný.

31. Ak nepostupuje dodávateľ poctivo, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iné tým, že text spotrebiteľskej zmluvy obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výraznejšie menšej veľkosti, než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru.

32. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver poskytnutý formou bezúčelového hotovostného úveru a revolvingového úveru formou jednej zmluvy. Právny vzťah strán súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

33. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi pod písm. j) je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

34. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je teda údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady

použitie na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chyba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN.

35. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Spotrebiteľ by inak nemohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 7.12.2018, sp. zn. 11Csp/164/2018, ktorý uviedol: „Medzi obligatónymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 pod písm. j/ je uvedená nie len ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ale aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN. Gramatickým a logickým výkladom tohto ustanovenia je potrebné dospieť k záveru, že nestačí, ak v zmluve je uvedená len výška RPMN. Takýto strohý údaj by totiž nemal žiadnu výpovednú hodnotu pre spotrebiteľa, keďže nevyplývalo by z neho čo daný údaj vlastne predstavuje a pritom je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, keďže je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Preto musí byť v zmluve uvedené z akých predpokladov sa vychádzalo pri jeho výpočte (že je to výška úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania a pod.) a to bez ohľadu na to, že tieto atribúty sú uvedené v zmluve, pretože každá z nich osobitne predstavuje ďalšiu povinnú náležitosť zmluvy. Pre úplnosť súd dodáva, že tá istá náležitosť zmluvy, teda aj uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je upravená aj v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a to v článku 10 ods. 2 písm. g/.“ Súd sa s tým odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje.

36. Po preskúmaní zmluvy č. 1 (týkajúcej sa hotovostného/bezúčelového úveru) súd dospel k záveru, že táto obsahuje aj nesprávny údaj o RPMN a celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, a to obe v neprospech spotrebiteľa. V zmluve je nesprávne uvedená RPMN 10,20%, pričom po zadaní údajov na stránke <<https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelesky-uver>> mala byť správne RPMN vo výške 11,01%. Pokiaľ ide o celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, tak jednoduchým vynásobením počtu mesačných splátok, ktoré mal žalovaný uhradiť, t.j. 60 a ich výšky 96,70 eura, je zrejmé, že žalovaná mala v skutočnosti zaplatiť celkovú čiastku 5.802 eura a nie 5.715 eura. Je nepochybné, že tento rozdiel vznikol tým, že žalovaný do celkovej čiastky nezahrnul poplatok za službu Zmena výšky a počtu splátok. Takýto výpočet je však nesprávny a v rozpore s ustanovením § 2 písm. g) a h) ZoSÚ, podľa ktorej celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, pričom celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Zmluvné dojednanie o službe Zmena výšky a počtu splátok je súčasťou formulárovej zmluvy, a preto náklady, ktoré spotrebiteľovi vznikli s týmto poistením mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN.

37. Napokon, čo sa týka zmluvy o revolvingovom úvere súd prvej inštancie konštatuje, že žalobca a žalovaný si dohodli úrok vo výške 26,28%. Súd je toho názoru, že tento dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózný spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2015 pri úveroch od 1 roka do 5 rokov na úrovni 10 % ročne (<<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 26,28 %, ročne uvedená v zmluve o revolvingovom úvere podstatne prekračuje priemernú úrokovú mieru

obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2015. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov /aj keď vyššia ako pri bankách/ musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 26,28 % ročne v zmluve č. 2 je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva č. 2 v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné úver zo zmluvy č.1 a zmluvy č. 2 považovať za bezúročný a bez poplatkov, preto súd rozhodol tak, je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

39. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.